

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jarmily Hanušové a soudkyň JUDr. Dalily Marečkové a Mgr. Jitky Zavřelové v právní věci žalobce **J. S.**, proti žalovanému **ministru vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, o žalobě na zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 04. 11. 2011, čj. 281/2011,

t a k t o :

I. Návrh se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou osobně u zdejšího soudu dne 10. 01. 2012 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 04. 11. 2011, čj. 281/2011 (dále jen „napadené rozhodnutí“), spolu s dalšími souvisejícími rozhodnutími vydanými vůči žalobci ředitelem odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra (dále též „správní orgán prvního stupně“). Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 30. 06. 2011, čj. OSZ-43629-36/D-Ši-2011, kterým byl žalobci dnem 01. 04. 2007 přiznán výsluhový příspěvek ve výši 18.575,- Kč měsíčně a podle § 160 odst. 1 zákona č. 361/2003, o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon“), mu byla stanovena jeho měsíční výplata ve výši 7.251,- Kč měsíčně od 01. 04. 2007, 7.360,- Kč měsíčně od 01. 01. 2008, 7.522,- Kč měsíčně od 01. 01. 2009 a 7.669,- Kč měsíčně od 01. 01. 2011.

V žalobě i předcházejícím odvolání žalobce primárně brojil proti tomu, že mu nenáleží výsluhový příspěvek v celé přiznané výši, nýbrž že je mu s ohledem na § 160 odst. 1 služebního zákona (ve skutečnosti jde o § 160, neboť s účinností od 01. 01. 2009 byl odst. 2 zrušen) z něj k výplatě stanovena pouze částka přesahující přiznaný starobní důchod. Žalobce v této souvislosti dospěl k závěru, že jemu vyplácený výsluhový příspěvek musí být dávkou důchodového pojištění, na niž se vztahuje zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci sociálního zabezpečení“), a proto se na tuto dávku nevztahují ustanovení služebního zákona včetně ustanovení § 160 a dovozoval z toho řadu procesních pochybení a nezákonností v rozhodnutích, o jejichž zrušení usiluje.

V této souvislosti též v žalobě upozornil na skutečnost, že řízení ve věcech důchodového pojištění je podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, o svobozeno od soudního poplatku. Vzhledem k tomu, že žalobu podal u soudu místně příslušného podle jeho bydliště, lze předpokládat, že je žalobce přesvědčen i o tom, že soud by měl při projednání jeho žaloby postupovat podle ustanovení § 7 odst. 3 a § 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.“).

Závěr o tom, že přiznaný výsluhový příspěvek je dávkou důchodového pojištění, žalobce opírá o skutečnost, že žádost byla sepsána na tiskopisu, který byl vydán orgánem sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra uvedeným v § 9 odst. 1 písm. b) zákona o organizaci sociálního zabezpečení. Tato žádost též byla po vyplnění příslušným útvarem Policie ČR beprodleně předána příslušnému orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra. Tím muselo být zahájeno řízení podle zákona o organizaci sociálního zabezpečení.

Následné kroky, kdy o žádosti rozhodl „odbor“ sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra a nikoliv orgán sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, považuje žalobce za nezákonné. S ohledem na to, že jde o „výsluhový příspěvek-důchod občana z důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil“ byly podle žalobce porušeny ústavní předpisy, nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004, o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, zákon o organizaci sociálního zabezpečení (dále jen „nařízení“), zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) a poskytnutím osobních údajů žalobce služebními funkcionáři a poradní komisi ministra vnitra působícím podle služebního zákona byl porušen též zákon o ochraně osobních údajů.

S ohledem na výše uvedenou argumentaci žalobce a její případné dopady do oblasti soudních poplatků i příslušnosti soudu a soudce se správní soud nejdříve musel zabývat, zda lze přisvědčit názoru žalobce, že podaná žaloba se týká věci důchodového pojištění.

Na základě ustanovení § 64 s. ř. s. platí pro soudní řízení správní také § 41 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), podle nějž soud každý úkon posuzuje podle jeho obsahu, i když je nesprávně označen.

Soud proto není vázán tím, za jaký typ žaloby své podání žalobce označuje, nýbrž musí sám posoudit povahu žaloby s přihlédnutím k argumentaci v ní obsažené.

Podle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Také čl. 2 odst. 3 Ústavy stanoví, že státní moc lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.

Podle § 4 zákona o důchodovém pojištění se z pojištění poskytují tyto důchody: starobní, invalidní, vdovský a vdovecký, sirotčí. Jiné dávky důchodového pojištění v tomto zákoně upraveny nejsou, zejména ne výsluhový příspěvek pro bývalé příslušníky ozbrojených sil.

Podle § 1 zákona o organizaci sociálního zabezpečení tento zákon upravuje organizační uspořádání sociálního zabezpečení, působnost České správy sociálního zabezpečení, okresních správ sociálního zabezpečení a orgánů státní správy v sociálním zabezpečení a k výběru příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, úkoly občanů a zaměstnavatelů při provádění sociálního zabezpečení a řízení ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení, včetně řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.

Nárok na výsluhový příspěvek i procesní postup při rozhodování o nárocích na výsluhový příspěvek jsou upraveny v ustanoveních § 157-163, § 165-168 a v části dvanácté služebního zákona.

Podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o organizaci sociálního zabezpečení důchodové pojištění provádí, řídí a kontroluje u příslušníků Policie České republiky (...) Ministerstvo vnitra.

Podle odst. 5 písm. b) ustanovení § 2 služebního zákona, jehož nadpis zní „Pravomoc jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru“, je umožněno ministru vnitra na žádost ředitele bezpečnostního sboru pověřit vedoucího organizační části ministerstva rozhodováním o výsluhovém příspěvku příslušníků.

Žalobci nelze přisvědčit v tom, že by pouze ze skutečnosti, že tiskopis jeho žádosti byl vydán Ministerstvem vnitra a že byl tomuto orgánu zaslán (v rozsáhlých přílohách žaloby ovšem žádost založena není a soud zde vychází pouze z tvrzení žalobce) bylo možno dovodit, že o žádosti mělo být rozhodováno podle zákona o organizaci sociálního zabezpečení. Z jeho úvodního ustanovení totiž plyne, že na rozhodování o výsluhovém příspěvku se nevztahuje. Naopak, řízení o něm je služebním zákonem považováno za jeden z případů řízení ve věcech služebního poměru. Že nejde o dávku důchodového pojištění, plyne i ze zákona o důchodovém pojištění, který takovou dávku nezná.

Pokud by tedy mělo být rozhodováno o výsluhovém příspěvku orgánem sociálního zabezpečení podle zákona o organizaci sociálního zabezpečení a zákona o důchodovém pojištění, došlo by tím k porušení ústavní zásady, podle které orgány veřejné moci mohou rozhodovat pouze tam, kde je jim taková pravomoc dána zákonem. O výsluhovém příspěvku totiž může být rozhodováno pouze v režimu služebního zákona a rozhodovat o něm může pouze příslušný služební orgán. Tímto služebním orgánem je odbor pověřený ministrem podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) služebního zákona, tj. odbor sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra. Za daných okolností se tak nelze ani podívat tomu, že tiskopisy byly vydány Ministerstvem vnitra a také na jeho adresu zaslány, neboť odbor sociálního zabezpečení je pouze jeho vnitřní organizační jednotkou. Je také evidentní, že Ministerstvo vnitra vykonává úkoly v celé řadě oblastí a není nijak vyloučeno, aby jeden jeho interní orgán na základě vnitřní dělby práce měl za úkol rozhodovat o dvou různých druzích nároků a ve vztahu ke každému z nich se řídit odlišnou procesní úpravou. Tak je tomu i v případě žalobce, kdy z důvodů vhodnosti (okolnosti rozhodné pro přiznání a výpočet dávek mají řadu shodných vstupů) odbor sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra rozhoduje jak ve věcech důchodů bývalých policistů, tak i ve věcech jím náležejících výsluhových příspěvků.

Na tomto závěru nemůže nic zvrátit ani nadnárodní úprava představovaná nařízením, jež se žalobce bez bližší argumentace dovolává, neboť ta se na případ žalobce nevztahuje. Podle čl. 2 odst. 1 se toto nařízení vztahuje na státní příslušníky členského státu, osoby bez státní příslušnosti a uprchlíky bydlící v některém členském státě, kteří podléhají nebo podléhali právním předpisům jednoho nebo více členských států, jakož i na jejich rodinné příslušníky a pozůstalé. Přitom, jak plyne z bodu 1 i dalších bodů odůvodnění nařízení, musí jít o případ, kdy byla uplatňována svoboda volného pohybu osob, tj. případ, kdy se státní příslušník z ekonomických důvodů přemístil do jiné členské země. V případě žalobce však tvrzení o tom, že by byl zaměstnán v jiném členském státě, chybí a ani z obsahu příloh nevyplývá.

V podrobnostech lze také odkázat na odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 04. 2010, čj. 3 Ads 121/2009-16, dostupného na www.nssoud.cz, který se zabývá podobnou situací.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že k projednání žaloby je na základě § 7 odst. 2 s. ř. s. příslušný senát Městského soudu v Praze.

Krajský soud v Praze však v souvislosti s posuzováním otázky místní příslušnosti zjistil, že žaloba byla podána opožděně. Za takových okolností považuje soud postoupení věci soudu místně příslušnému za přepjatý formalismus, neboť by to v rozporu se zásadou hospodárnosti soudního řízení pouze vedlo neúčelnému zatěžování soudního systému rozhodováním o otázkách procesního charakteru bez jakéhokoliv přínosu pro účastníky řízení.

Soud přitom vzal do úvahy závěry vyslovené NSS v odůvodnění rozsudku ze dne 22. 02. 2007, čj. 2 Azs 156/2006-38, který s ohledem na skutečnost, že to byl sám žalobce, kdo si cíleně vybral určitý soud, neměl za to, že by rozhodnutí vydané místně nepřislušným soudem mělo být zmatečné. To platí o to více, nebylo-li rozhodováno meritorně, nýbrž šlo pouze o usnesení procesní povahy (viz též rozsudek NSS ze dne 19. 03. 2009, čj. 1 Azs 5/2009-38).

Z podacího razítka na žalobě vyplývá, že žaloba byla podána v úterý dne 10. 01. 2012 v 13:30 osobně na podatelně soudu (poznámka „os“ v pravém horním rohu razítka). Z tvrzení žalobce i z žalobcem ručně psané poznámky na kopii napadeného rozhodnutí předloženého jako příloha žaloby č. 39 vyplývá, že žalobce napadené rozhodnutí převzal od poštovní doručovatelky dne 10. 11. 2011.

Skutečnost, že v jedné obálce bylo podle poznámky zasíláno více rozhodnutí dohromady, i kdyby to bylo v rozporu s případnými interními předpisy žalovaného, na účinnost doručení nemá vliv. Nedodržení podmínek právní úpravy doručování vede k neúčinnosti doručení pouze v případech fikce doručení, tj. v případech, kdy se účastník s rozhodnutím fakticky neseznámil. V ostatních případech rozhoduje faktický stav, nemohlo-li to vést k jinému porušení práv účastníka (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 03. 2011, sp. zn. II. ÚS 358/11, dostupné na nalus.usoud.cz). Navíc § 176 odst. 4 služebního zákona výslovně uvádí, že povinnost rozhodnutí doručit je splněna, jestliže účastník písemnost převezme. A k tomu v případě žalobce evidentně došlo.

Podle § 196 odst. 1 služebního zákona může účastník podat žalobu u soudu proti rozhodnutí, které bylo vydáno v řízení podle tohoto zákona, do 60 dnů od právní moci rozhodnutí.

Šedesátým dnem od data doručení napadeného rozhodnutí tak byl den 09. 01. 2012, který byl zároveň i dnem pracovním (pondělí), takže se neprodlužovala lhůta podle ustanovení § 40 odst. 3 s. ř. s. Žalobce však podal žalobu až den po uplynutí žalobní lhůty, jejíž nedodržení nelze podle § 72 odst. 4 s. ř. s. ani prominout.

Není tak pochyb, že žaloba musí být soudem podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnuta, což soud učinil prvním výrokem tohoto usnesení. S ohledem na ustanovení § 6a odst. 4 zákona o soudních poplatcích nebylo zapotřebí vyměřovat soudní poplatek.

V druhém výroku bylo rozhodnuto o nákladech řízení, a to v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. ledna 2012

JUDr. Jarmila Hanušová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost: Nešporová